

GLASILO

„Slovenskega osrednjega čebelarskega društva za Kranjsko, Koroško in Primorsko“
s sedežem v Ljubljani ter „Slov. čebelarskega društva za Spodnje Štajersko“.

Urejuje FRANČIŠEK ROJINA.

Izhaja 10. dan vsakega mesca in se pošilja udom zastonj.

Leto XV.

V Ljubljani, mesca junija 1912.

Štev. 6.

Dvodnevni čebelarski tečaj.

Slovensko čebelarsko društvo priredi dne 29. in 30. junija t. l. v Ljubljani pri novem čebelnjaku v Marijanišču 2 dneven praktičen čebelarski tečaj za čebelarje, ki žele izpopolniti svoje čebelarsko znanje in se izvežbati v naprednem čebelarstvu z modernimi panji. Glavni odbor vabi torej čebelarje, ki se žele udeležiti tega tečaja, da se pismeno pri-
glasijo najkasneje do 23. junija t. l. na naslov M. Humek, dež. sadjerejski učitelj v Ljubljani. Posebno opozarja čebelarske podružnice, da odpošljejo k tečaju po enega čebelarja, ki bi bil pripravljen pridobljeno znanje uporabljati pri svojem čebelarstvu, z zgledom in poukom vplivati na razvoj in napredek v svojem okolišu. Ker je število udeležencev omejeno, se bo vsakemu priglašencu javilo po dopisnici, ali je v tečaj sprejet ali ne.

Odbor.

Vspored.

I. dan od $\frac{1}{2}$ 8.—8. ure. Ogled čebelnjaka, panjev in drugih predmetov na Marijaniškem vrtu.

Od 8.—9. ure. Pozdrav predsednika S. Č. D., določitev reda pri predavanjih in praktičnih vajah. — Predavanje: Kranjska čebela sploh. Nekoliko zgodovine iz kranjskega čebelarstva. Gospodarski pomen čebelarstva.

N. M. Hafner.

Od 9.—10. ure. Osnovni pojmi iz anatomije godnih čebelnih bitij. Razvoj posameznih čebelnih bitij in njih namen. Kako se čebela živi. Čebelna opravila v in zunaj panjů. Čebelna stavba.

Prof. J. Verbič.

Od 10.—11. ure. Rojenje, naravni in umetni roji. Prašenje matice. Čebelna paša. Medunosne rastline. Pis. pristav J. Lapajne.

Od 11.—12. ure. Praktične vaje: Nepremakljivo in premakljivo delo. Čebelno orodje, razni panji itd. Spoznavanje matice, delavk in trotov. Iskanje matice. Kako se občuje s čebelami. Varstveni predmeti. M. Humek.

Od 2.—3. ure. Razni nameni čebelarjenja. Načini čebelarjenja na med. Urednik F. Rojina.

Od 3—5 ure. Praktične vaje. Orodja za izdelovanje okvirjev in raba tega orodja. Zbijanje okvirjev. Vaja v izdelovanju nekaterih drugih priprav. Umetno satje. Vlivanje umetnih medsten. Pritrjevanje v okvirje itd.

V skupinah od raznih predavateljev.

Od 5.—6. ure. Pridobivanje medu in voska. Točilnica, stiskalnica za vosek itd. J. Babnik.

II. dan. Od 8.— $\frac{1}{2}$ 10. ure. Oskrbovanje čebel sploh. Prvi spomladanski izlet, revizija, krmljenje za silo in špekulativno napajanje. Doba rojenja. Jesenska paša, prepeljavanje v pašo. Jesensko krmljenje. Vzimovanje. Brezmatičnost. Združevanje. Pis. pristav J. Lapajne.

Od $\frac{1}{2}$ 10.— $\frac{1}{2}$ 11. ure. Čebelarjenje v Albertijevem panju. Prehod iz kranjiča v Albertijev panj. Prehod iz Gerstunga v Albertijev panj itd. Popoln čebelarski obrat v Albertijevem panju. Rentabilitetno vprašanje.

Tov. A. Žnideršič.

Od $\frac{1}{2}$ 11.—12. ure. Praktične vaje. Izdelovanje in oprema Albertijevega panjů. Kako se pripravi za roj. Preseljevanje. Razširjanje vališča. Premestitev vališča pred glavno pašo. Odvzemanje medu itd. Vaje se vrše v skupinah, ki jih vodijo posamezni predavatelji.

Od 2.— $\frac{1}{2}$ 3. ure. Sovražniki čebel in njenih izdelkov. Notar M. Hafner.

Od $\frac{1}{2}$ 3.— $\frac{1}{2}$ 5. ure. Čebelne bolezni (gniloba, griža). Ropanje.

Rev. A. Bukovic.

Od $\frac{1}{2}$ 4.—5. ure. Vzgoja matic. Važnost in potreba. Razni načini. Amerikanski način. Praktične vaje v raznih opravilih pri vzgoji matic. Plemenske postaje. M. Humek.

Od 5.—6. ure. Čebelarstvo — poezija kmetijstva.

Govori prof. M. Pirnat.

Čebelar v juniju.

Če nam že april ni bil po volji, tem manj nas zamore zadovoljiti majnik. Vedno je drvil nadležni jug temne oblake od morske strani in jih stiskal in mečkal ravno nad našo milo domovino, da so končno obupavale tudi že naše čebele. Na vrhuncu razvoja, pripravljene za rojenje, so marsikatero umorile staro matico; kakor namreč poročajo čebelarji, pojejo ponekod matice pred prvim rojem in pričakovati smejo „pevcev“. Marsikateri močan, obljuden panj pa je zaplesal s troti in jih pognal med svet. K temu nasilnemu činu prisilil pa je čebele poleg skrajno neugodnega vremena tudi glad. Vsakdo se

je lahko prepričal, da so čebele vso zimsko zalogo porabile že začetkom maja. Ker pa se je le malokje zamogla izrabiti paša na sadnem drevju, so bile čebele popolnoma na suhem. Buknil je torej glas: „Proč s troti!“ Kdo pa naj bi pri praznih skledah mislil na ženitovanje!

Rojev nam majnik ni prinesel, a tudi junij jih v prvi polovici vsaj ne bode razsikal. Ako pa se napravi stalno lepo vreme, da ob solnčnih žarkih zacveti bogato s cvetjem zastavljena lipa in pravi kostanj, pa se mogoče še popravi izguba, katero nam je podal majnik.

Roji bodo močni, in tako jih ne bode treba združevati. Če delaš umetne roje, pa jih moraš močno opitati, drugače ti padejo. Po preteku enega tedna preglej vse naravne roje, uravnaj skrivljene ali ven viseče sate! Pri tem pa opazuj matico, če se je že sprašila, ali če se ni mogoče med izprašenjem izgubila. Brezmatičnemu panju hitro prideni mlado, oprášeno iz svojih prašilnikov. Pazi tudi na izrojence!

S točenjem se ta mesec žalibože ne bomo bavili mnogo. Če pa bi nanosile čebele strdi in jo izzorile, pa le kar ven ž njo, sedaj bi bil pravi čas.

Odstrani iz čebelnjaka vso odejo, pa tudi vse smeti, ako si imel panji z listjem ali senom zapažene. Imej tudi pozor pred pajki, osami, sršeni in srakoperji, da se ne nastanijo v tvojem čebelnjaku ali kje v njegovi bližini. Na vsak način pa je čebelam nevarna tudi lastavica, kakor se množe razna poročila na podlagi opazovanj. Kar poglejmo, kako rada šviga ravno tam, kjer imajo čebele glavni polet. Ali je mogoče ravno med čebelami največ mrčesa?! Meni vsaj je ljubše, da jih ni blizu.

Ker se bližamo toplim dnevom, usahnejo vsi manjši virčki, in čebele mnogokrat razun gnojnice ne najdejo nikjer pitne vode. Zato ne pozabi naliti vsak dan v napajalnik vode. Najbolje je, da vzameš veliko, z vodo napolnjeno steklenico, jo obesiš obrnjeno na kolec nekoliko nad tlom ter podstaviš kakšno široko posodico tako, da bode stekleničin vrat za prst višje nad dnem posodice. V posodico daj malo mahu ali bolje lesne volne, da čebele ne potonejo. Vode priteka le toliko, kolikor je izpijejo, ali se je posuši. Med tem ostane voda neskaljena, ker je na ta način nobena žival ne kali.

Za male koščke voska, ki jih dobiš v panjih iz okvirčkov, za podrob-ljeno satovje in izrezano trotovino pa si napravi solnčni topilnik. Topli solnčni žarki ti izcedijo najčistejši vosek. Ostanke iz topilnika pa shrani ter jih pokuhaj pozimi. Natančnejši podatki za napravo topilnika se nahajajo v nekem prejšnjem letniku „Čebelarja“.

Končno svetujem, da si še enkrat pregledaš majevo številko, kjer so opravila v času rojenja že navedena, in želim, da se ti trud za oskrbo rojev obilno poplača.

J. Lukman.

=====

† Dr. Brenčič.

Dne 25. maja 1912 je umrl v svojem vinogradu v Šmarju pri Jelšah dr. Alojzij Brenčič, odvetnik v Celju, član Spodnještajerskega čebelarskega društva. To je v kratkem času že tretji smrtni slučaj, ki me je bitko zadel.

Lončar in Vavken, Celjanom dobro znana, meni pa kot uda nekdanje krasne samske družbe v Celju v prijetnem spominu, oba člana našega društva, sta šla zaporedoma v prerani grob. S prvim sem hodil na lov, in takozvana zadnja gonja, lovцем najljubša, je vedno izostala ali se pa ponesrečila, če Lončarja ni bilo zraven. Vavken pa je rad kramljal o čebelah in vedno povdarjal, da „Čebelarja“ od vseh listov najraje bere. Toda nobeden teh dveh slučajev me ni tako hudo prijel, kakor Brenčičeva smrt. Kmalu bom imel 35 let za seboj, in na glavi se že pojavljajo sivi lasje; prebil sem že marsikateri hud udarec, ne da bi oči kaj vedle za to; toda zdaj mi neprestano silijo solze v oči. In zakaj? — Vezalo me je z Brenčičem čebelarstvo.

Ko sem v jeseni 1902 stopil v Celju k sodnji, začel sem tudi takoj iskati prostor za svoj bodoči čebelnjak. Pri vsaki stavbi kake ute sumil sem tekmovalca, nov čebelnjak; tako uto stavil je takrat tudi dr. Brenčič, in zaradi tega sem ga prilično vprašal, koliko panjev da že ima. Podučil me je, da sem na krivi poti, takoj pa bil pripravljen, postaviti res tudi čebelnjak, kar se je spomladi 1903 tudi zgodilo. In to je bil začetek mojega samostojnega čebelarstva, za katero je Brenčič prispeval svoj znesek. Kaj je bil ta čebelnjak in Brenčičev vrt zame, tako velikega prijatelja čebel in prirode, to vedo le Celjani in posebno čebelarji; omenim samo, da sem poleti tam tudi stalno prenočeval, po dnevi pa se me je našlo tam bosega, brez suknje, s predpasnikom. Brenčič in njegova rodbina bilj so skoro vsak dan na vrtu, gospa, ki je pred 4 $\frac{1}{2}$ leta umrla, delala je na gredi, otroci pa so si igrali in skakali po travi, in privadili smo se drug drugega tako, da mi je bilo naravnost dolgčas, če sem bil sam na vrtu. Dr. Brenčič sam je zjutraj napravil redno svoj sprehod na vrt, se rad zanimal za čebelarstvo in gledal pri posameznih opravkih; največje veselje pa je imel, če je mogel kakega trota zamučkati. Umevno se mi je ta vrt tako priljubil, da me v prostem času sploh ni bilo nikjer drugje najti, in da sem še potem, ko sem moral leta 1907 spomladi iz Celja, komaj čakal, zopet stopiti v ta ljubki kotiček, kjer sem gotovo preživel najlepša čebelarska leta. In danes? Ravno 25. in 26. maja t. l. sem določil za svoje spomladanske opravke v celjskem čebelnjaku. Ko pa sem stopil na vrt, zdelo se mi je naenkrat vse zapuščeno, postajalo mi je dolgčas, posebno noči ni hotelo biti konca, in takoj sem videl, da je nekaj raztrgano. Danes je moj sklep, opustiti čebelarstvo v Celju, že trden; preveč sem se privadil Brenčičevih ljudi, kakor da bi mogel brez teh še naprej pohajati na kraj, kjer bi se vedno nehote spominjal na ljubega mi človeka in nekdanje lepe ure, ki se nikoli več ne vrnejo. — Vprašam usodo, kaj je tega treba bilo? Marsikateri bi rad umrl, ki je na svetu nepotreben. Tukaj pa se iztrga nežni deci mater in očeta iz rok in ju pahne v večnost, in otroke se pusti brez tako potrebnega doma in razžene od domačega ognjišča. . . .

Dr. Brenčič je bil blag mož; kot odvetnik ni zastopal samega sebe, in sploh se je lahko shajalo z njim. Kar se mene tiče, mu za njegove zgoraj omenjene usluge nisem nikoli dal krajcarja, ampak sem mu vsako leto dal le par kilogramov medu, v njegovi hiši pa sem bil vedno prijazno sprejet.

Veliko veselja je imel s svojim vinogradom, ki je vanj vtaknil precej denarja, in ki je za tamošnje okolice bil ter je še zdaj vzor. Tja je tudi rad vabil svoje prijatelje in se v njihovi družbi veselil; tja na prijazen, solnčen hribeček ga je vleklo tudi tedaj iskat si pomoči proti bolezni, ki ga je trla od Božiča sem. Zapusti tri otroke, ki so pa vsi zelo pridni in nadarjeni, tako da bi marsikateri oče bil lahko vesel, če bi imel take.

Te vrstice pišem med prepevanjem matic, ki zbirajo svoje ljudi, da jih izpeljejo in si vstvarijo novo domovino. Tebi, dragi Brenčič, ni bilo pripuščeno zbirati še naprej svojih otrok okoli sebe, dovršiti vzgoje, katero si jim s svojo ženo tako lepo začrtal in jih pripeljati v samostojno bodočnost.

Bodi Ti zemljica lahka! Hvaležen spomin pa Ti ohrani Zdolšek.

Čebelarji.

Spomini. Piše M. P.

4. Hribovski Jože.

Lepa počitniška doba za dijaka! Posebno za tistega, ki ima semintja nekaj denarja v rokah, da gre lahko malo pogledat po svetu in napravi krajše ali daljše potovanje. Meni je v tem oziru bolj trda predla. Le dvakrat sem se bil spustil v počitnicah za nekaj dni po svetu, enkrat na Gorenjsko, drugič na Dolenjsko tja doli do Čateža ob Savi. Sicer sem bil pa vedno doma. Poinagal sem pri domačih delih, tuintam vzel v roko knjigo, krenil na večji ali manjši izprehod v okrožju ljube moje moravške doline, in pri tem so mi dnevi in tedni minevali tako hitro, da sam nisem vedel kako.

Komaj se je teden pričel, že je bila sobota tu. Pa so zapeli zvonovi na Vrhpolju in pri sv. Andreju večernico in vabili utrujene ljudi k delopustu. Ob taki priliki me ni strpelo doma pri hiši. Krenil sem na ven na polje in na travnike in poslušal in poslušal te naše zvonove in zvoniče, katerih glasovi niso bili bogvekaj posebnega, pa so se vendar mojemu srcu tako omilili, da mi je bilo njih zvonjenje prava naslada, katero bi bil užival ure in ure. Na koncu tega svojega običajnega sobotnega izprehoda, od katerega me je odvrnilo le slabo vreme, sem redno zavil proti Hribovskemu Jožetu, da me obrije in očedi za nedeljo. Včasih sem šel po občinski poti, ki vodi iz naše vasi do Vrhpolja, in pri Srakeževi bajti krenil gori proti Jožetovi hišici; rajši pa sem si izbral ono pot, ki me je privedla k Jožetu tja preko Klemenčevega in Kovičevega vrta ter skozi mal borov gozdiček.

Jožetova hiša stoji na malem brdu ali hribu, zato so mu menda tudi dali priimek Hribovski. Prav na samem stoji ta dom. In vendar ni dolgočasno okrog njega. Na vseh straneh ga obdaja dobro gojeno sadno drevje. Za vrtom pa se širijo rodovitne vrhpoljske njive, s katerimi se morejo menda kosati v celi moravški dolini, ki ni baš majhna, samo polja vasi Črešnjice. Jože se sicer ne more bahati, da bi se izpred njegove hiše videlo tja v deveto deželo, vendar ne more nihče ugovarjati, ako pravimo, da se z njegovega hriba nudi človeku prav prijeten in mičen razgled. Gori ob vrhu temnoobrasle

Muravice ti z veseljem obstane oko na bujnih smrekovih gozdih in pod njimi se vrste njive in travniki in vrtovi, ki dajejo pridnim Javorščanom sicer skromen, a pošten živež, ki tembolj tekne, ker je pridobljen s trudom in naporom. Globoko doli pod Javorščico pa je našla svoj prostorček v mirnem zakotju ponižna vas Vrhpolje. Mislim, da ni pogled nanjo od nikoder prijaznejši kakor od hiše mojega prijatelja Jožeta.

Jože ima malo kmetijico. Takole par junčkov pa eno kravo in dvoje troje prašet lahko preredi, več pa ne. Pa še za te maloštevilne repe mora kupovati seno. Tudi gozda ima komaj za silo. Zato iz srca rad prevzame pri premožnejših sosedih trebljenje njihovih gozdov, v katerih se pogosto nadležno grmovje tako razraste in razšopiri, da duši in jemlje rast smrekam in borovcem in bukvam. Jože opravi ta posel pošteno in poseka in iztrebi le to, kar je v resnici škodljivo. Zato mu pa tudi sosedje radi in brez skrbi prepuste, da jim očisti in uredi gozdove. Njemu pa tudi prav pride iztrebljena goščava; zvozi jo domov, podela v butare in polenca, in ko pride zima, mu ni treba zmrzovati, saj si je v potu svojega obraza priskrbel kuriva.

Kadar nima Jože dela na polju, na travniku ali v gozdu, pa sede na svoj trinogati stol, vzame v roke dreto in šilo in kladivo in opravlja črevljarsko obrt. Ni mu za to, da bi izdelaval lične stvari; on ve, da kmet potrebuje močne, trpežne obutve; vsled tega se v prvi vrsti potruži, da to, kar naredi, tudi pošteno drži, da „gvera“ tudi več let, če je treba. Pa obutev izdeluje le tedaj, kadar se temu ne more izogniti. Navadno šiva in popravlja usnjeno opravo, ki jo rabi kmet pri goveji živini in pri konjih. In tako delo mu gre tudi najbolje od rok.

Ni ga v naši vasi in v sosednjih, ki bi znal plesti tako močne in trpežne koše in košare, kakor naš Jože. To delo mu vrže marsikak krajcar.

Njegova spretnost in ročnost in vsestranska uporabnost se kaže še posebno v neki drugi stvari. Kolikokrat se pripeti, da si kmečki človek pri težavnem svojem delu izvine kak ud, pretegne ali celo zlomi roko ali nogo. V takem slučaju je nujna pomoč potrebna. In veliko vredno je, če se najde v vasi človek, ki zna uravnati in obezati natrt, pretegnjen ali zlomljen ud. Hribovski Jože je v tej reči pravi mojster, občeznana in po pravici hvaljena je njegova spretnost, in marsikakemu sosedu je že uravnal pokvarjen ud, in to tako spretno in ročno, da bi ga lahko zavidal zaradi te izvanredne prirojene spretnosti ta in oni zdravnik.

Največje Jožetovo veselje pa je že od njegovih mladih let čebelarjenje. Na vrtu, na prijaznem prisojnem kraju si je postavil ličen čebelnjak. Posebno velik ni ta čebelnjak. Vendar gre vanj toliko panjov, da pridela Jože dovolj medu za svojo porabo, pa da ga ima nekaj tudi za prodaj. Pa če pride takole prijatelj k njemu v vas, mu bo rad postregel s kosom kruha, katerega bo prav pošteno namazal z medom. Tudi jaz sem se že nekaterikrat posladkal pri Jožetu s sladkim pridelkom njegovih pridnih čebelic.

Pri čebelicah najde Jože svoje veselje in svojo tolažbo. Bog mu je naprtil na hrbet raznih in težkih križev. Imel je smolo pri živini in pri gospodarstvu, imel je nesrečo pri otrocih, sploh mu je rado vse šlo bolj narobe

poklicanih činiteljev premalo prilike, se priučiti novodobnemu čebelarstvu, in kar se stori, se zgodi le bolj s prosto voljo poedincev, ki žrtvujejo za splošnost čas in mnogokrat osebno korist. Da je pri takih razmerah težko misliti na sistematično, prevdarjeno delovanje na povzdigo čebelarstva, da se ves pouk ne vrši vedno po pedagoških načelih, ki naj vodijo do zaželjenega smotra, to spoznajo delujoče osebe bolj in bolj. Izkuša se pač s periodičnimi tečaji, s popotnim poukom, s širjenjem strokovnih knjig in časopisov nekaj doseči, pa je torišče preobširno, in je preveč pouka potreba, da bi se vpliv poznal.

Da se pri nas na Slovenskem vzgoji po sedanjih razmerah strokovno izobražen in napreden čebelarski naraščaj, ki bi znal to kmetijsko panogo povzdigniti sebi in splošnosti v korist in jo tako gojiti, kakor je mogoče pri našem ugodnem podnebnju in pri najboljši čebelni pasmi — tedaj bi se moralo nastopiti sistematično pot pouka in posnemati način, kako so se druge kmetijske stroke povzdignile. Opozorimo pri tem na vinogradništvo, oziroma sedaj pri povzdigi živinoreje, travništva in pašništva.

Pred vsem bi bilo potrebno, da se nastavijo čebelarski strokovnjaki, ki bi z zgledom, s poukom, s tiskano besedo in z osebnim vplivom sistematično vzeli to nalogo v roko! Njih delovanje naj bi obsegalo določen okoliš, kjer bi imeli sami svoj vzoren čebeljak, pri katerem bi z zgledom kazali, kako naj se goji ta stroka. Od tu naj bi dobivali čebelarji vzor, pomoč in veselje do tega dela. S popolnim poukom naj bi delovali na zboljšanje te panoge; pri takih prilikah naj bi dejansko kazali na napake pri posameznih čebeljakih in jih pomagali odstranjevati. S tiskano besedo naj bi spopolnjevali zgled in živo besedo.

S takim začrtanim, premišljenim in sistematičnim mnogoletnim delovanjem bi vzgojili strokovno izvežban čebelarski naraščaj.

Tako delujejo na Nemškem, po nemških deželah našega cesarstva in na Češkem; še zgledneje in uspešneje pa negujejo to stroko v ogrski državni polovici. Če zasluži čebelarstvo, da se ga v teh krajih tako zelo podpira in goji, kakšen narodno-gospodarski pomen bi imeli šele pri nas na Slovenskem, kjer so za čebelarstvo najugodnejše razmere.

Iz tega sledi, da je v občnem interesu, v korist povzdige našega čebelarstva, če se tu krene iz sedanje polovičarske poti, ko se misli, da zadostuje, če se daje nekoliko sto kron denarne podpore na leto in se na tak način zadostno podpira to važno stroko, na pravo pot podpiranja, da javni činitelji tej kmetijski panogi posvetijo isto pozornost in način podpiranja, kakor se to dandanes godi z negovanjem živinoreje itd.

Naše slovensko čebelarstvo naj dobi strokovno izobražene čebelarske učitelje; ti naj delujejo po načinu, ki se jim ga predpisuje in v nekaterih letih se bode povzdignilo na tako visoko stališče, da bode dajala tisočim čebelarjev zdaten postranski zaslužek in bode moralno vplivala na povzdigo čednostnega življenja našega ljudstva. Na stotine mladeničev bode

odvrčala od obiska gostiln; na stotine oseb bode privezala z ljubeznijo na domačo zemljo, na stotine osebam bode čebelarstvo vir lepih dohodkov. Razlogov dovolj, da takemu idealnemu stremljenju odpre srce in naklonjenost oni činitelji, ki negujejo in podpirajo napredek in blaginjo našega naroda.

Kako se izleže matica.

Priobčil M. P.

V nemškem časniku „Kosmos“ (letnik 1912, št. 2, str. 79) priobčuje H. Jehn kratko črtico o matici, kako zleze iz svoje celice, kedar je godna. Njegov članek, v katerem prihaja do precej čudnih, naravnost neverjetnih zaključkov, se glasi takole:

„Med žuželkami, ki so obdarjene z glasom in ki znajo gosti (peti), zasluži matica našo posebno pozornost. Pri murtnih, kobilicah in čričkih so le spolno dozoreli samci zmožni, da proizvajajo razne glasove. Tako izražajo nemim samicam svoja ljubezenska čustva (instinkte) in jih vabijo k sebi. Nasprotno pa je mlada matica obdarjena z glasom že v zgodnji mladosti, ko je še vkljenjena v svojo zibelko in še ni spolno dozorela.

Ker se vse v živi naravi pokorava zakonom prikladnosti, je mogoče spoznati, da imajo tudi pri čebelah uredbe narave svoje gotove vzroke. Kakšni pa so ti vzroki, to bomo poizkusili razložiti.

Najprvo se nam more zdeti čudno, kako je to, da so pri čebelah obdarjene z glasom matice, ne pa samci, kakor je to pri drugih vrstah žuželk navada. Tole dejstvo in pa zlasti okoliščina, da so samci ali trotje brez žela, torej neoboroženi, nam že kaže, da imajo v državi čebel samci podrejeno mesto. Saj služijo ti le izključno za oplemenjenje matice na njenem ženitovanjskem poletu. Veliko število le v ta namen služečih samcev zadostno zagotavlja oplojenje ene matice; vsled tega je nepotrebno, da bi znali tudi samci peti.

Mlade matice kakor tudi čebele in trotje so kot bube v svojih celicah obdani od tkanine, katero je ličinka sama napredla, predno se je spremenila v bubo.

Ker se morajo trotje in čebele, ko dozore, same oprostiti iz celice, zato je obrnjena njih glava, ko so še bube, proti izhodu celic. Bube trotov in čebel pridejo na ta način kot dorasle čebele na prosto, da same pregrizejo pokrovček celice. Tudi bube matic zavzemajo v celici isto lego, katero ohranijo do trenutka, predno popolnoma dorastejo. Ko bi pa imele postati godne, spremeni vsaka buba matice svojo lego. Začenja se tako preobračati, da pride glava na nasprotni konec in da je sedaj zadek obrnjen proti izhodu celice. Velikost celice je tako prirejena, da godna matica celico popolnoma napolnjuje. V tem položaju bi se matica v celici ne mogla več obrniti. Zakaj se pač vse tako godi pri razvoju matice? Matici je na ta način onemogočeno, da bi sama zlezla iz celice, kajti ko zleze matica iz stanice in je prosta, nastopi za

ljudstvo dogodek, ki je največjega pomena za njegov nadaljni obstoj. Ko se rodi nova matica, mora panj rojiti, kajti v panju ima vladati le ena matica, dokler traja njena rodovitnost.

Rojenje je odvisno od velikosti panjů, od množice ljudstva, od vremena in od zadostnega števila trotov. Ljudstvo mora biti s hrano preskrbljeno za izlet. Ako presojamo te okolščine, si lahko mislimo, da ne more mlada zaprta matica, temveč za roj pripravljeno ljudstvo najbolje in najgotovejše presoditi trenutek roja, to se pravi trenutek matičinega rojstva.

Da se torej mlada matica ne pojavi prehitro in da ne nastopi za vse ljudstvo katastrofa (nesreča), je narava tako uredila, da je oprostitev matice odvisna od volje ljudstva. Mlada matica je nezmožna, da bi sama izlezla iz celice, in bi gotovo v njej poginila. Kajti zanjo ni nobenega izhoda v smeri, v kateri se nahaja njena glava in oni njeni deli telesa, kateri bi ji mogli služiti, ako bi se hotela sama oprostiti.

Zato pa ji je narava podarila muzikalične talente, dala ji je glas, s katerim more svojemu ljudstvu naznaniti, da je dozorela. Tako si lahko razlagamo, zakaj ima samo matica dar petja. Njen glas, katerega je dobro slišati tudi zunaj panjů, je podoben ponavljajočemu se kvakanju, kateremu odgovarja stara, vladajoča matica. Ko se oglasi to znamenje, se loti ljudstvo pokrovčka celice in ga začne gristi.

Ako so izpolnjeni vsi predpogoji za rojenje, tedaj zleze mlada matica iz celice in roj izleti. Mlada matica ritensko izleze iz celice. Ker visi matičina celica v nasprotju z onimi od čebel in trotov na satu pravokotno, ji je tako od narave same olajšan izhod iz celice.“

* * *

Jehnova izvajanja je v 4. številu letošnjega „Kosmosa“ kratko in odločno zavrnil nepodpisan člankar, ki piše: „Pri čebelah niso le matice obdarjene z glasom, ampak tudi čebele; matice in čebele izvršujejo ženska opravila v panju, matice ležejo jajčeca, čebele pa imajo hranila. Med drugim je splošno znano bučanje čebel, kadar izgube matico; to vpitje bi se dalo nekako razlagati, kakor da bi nosilke hranil vpile za matico, ki nosi jajčnik. Le mlade, še neoplojene matice dajejo od sebe glasove, ki nastajajo na ta način, da pritisne matica svoja krila na dihalne luknjice in tako provzroči tresenje, od katerega izvirajo dotični glasovi. Glasove matic bi mogli, kakor brezmatičnih čebel, smatrati na klic jajčnika po hranilih, torej za izraz lakote, ali za klic po oplojevalcu, torej za izraz ljubezni. Oplojene matice ne pojo več, vsaj dokazati niso mogli tega tako, da bi ne bilo ugovora. Do nedavnega časa so imeli navado, življenje čebel opazovati in razlagati tako kakor življenje ljudi; po taki razlagi bi petje mladih matic pomenilo toliko kakor bojni klic, podoben bojnemu klicu jelena, ki gre po plemenu. Zašli bi predaleč, če bi hoteli na tem mestu dokazovati, da je tako mnenje napačno.

Pisatelj članka v drugem zvezku letošnjega „Kosmosa“ meni, kakor je videti, da služijo v obilnem številu vzgojeni trotje za oplojenje mladih matic, ki so se izlegle v istem ljudstvu. To pa ne velja, temveč narava skrbi zato, da se oplode mlade matice kolikor mogoče daleč od rojstnega panjů

in da se tako zabrani medsebojno križanje. Pri tem je popolnoma brezpomembno, če trotje nimajo daru petja. — Zelo napačno je, da bi smatrali trote za podrejene vsled tega, ker nimajo žela. Kakor so dokazala najnovejša spoznavanja v tej stroki, so trotje velikega, odločilnega pomena za ohranitev čebelnega rodu in zlasti za podedovanje odličnih lastnosti, ki preidejo od matice na poznejše rodove. Tozadevni zanimiv dokaz moram tu opustiti.

Kar se tiče razvoja in izlege mlade matice, je pripomniti, da je matica — prav tako kakor tudi godna čebela ali trot — obrnjena z glavo proti pokrovčku celice in pregrize od znotraj ven v ostrem okroglem rezu s pomočjo zgornjih čeljusti pokrovček celice in sicer na ta način, da ostane majhen nepregrizen rob, ki tako drži pokrovček, da se more ta odpirati in zapirati. Videl sem tisoče čebel, kako so se izlegle, da celo v svoji roki, toda doslej ni nobena ravnala tako, kakor je povedano v omenjenem članku. Tuintam se pač pripeti, da zleze čebela v celico, v kateri se je izlegla matica, da poje preostalo, za matico namenjeno hrano ali pa da jo odstrani. Take čebele so seveda obrnjene z glavo proti dnu celice. Ako se slučajno pokrovček stisne, potem umrjo v tej ječi. Zaraditega najdemo tuintam v celicah, iz katerih so se izlegle matice, mrtve čebele.

Samooobsebiurno so napačni vsi sklepi (trditve), katere izvaja pisatelj iz napačnega razlaganja o izlegi mladih matic. Navedem le nekatere: Kadar zleti iz panju prvi roj, je v najredkejših slučajih mlada matica že godna; vsled rojstva mlade matice nikakor še ne nastopi potreba rojenja, še manj pa nastane kaka nesreča, ako se pojavi mlada matica prezgodaj. — Rojenje povzročijo popolnoma druge okoliščine, katerih ne morem tu obširneje pojasnjevati. — Gotovo zamenjuje pisatelj dogodke pri mladcih, to je, drugih, trekovcih itd. z onimi pri prvem roju. Sicer ne bi mogel nikdar pisati, da petju mlade matice v celici odgovarja stara vladajoča matica. Ako je mlada matica godna, da se izleže, že stare sploh ni več med ljudstvom.

* * *

Uredništvo „Kosmosovo“ pristavlja: „Kdor se hoče poučiti o resničnih dogodkih in življenskih pojavih pri čebelah, ki so seveda še mnogo zanimivejši, kakor sluti pisatelj, naj poseže po naši učni knjigi: „Der Bien und seine Zucht“ IV. izdaja, Berlin, (Pfenningstorff) spisal župnik F. Gerstung, v Ossmannstedtu, ki izdaja „Deutsche Bienenzucht“. S temi izvajanji se strinjajo razni izkušeni čebelarji, kakor so nam sporočili. Vkljub temu vztraja pisatelj članka v št. 2. g. H. Jehn, preparator naravoslovnih učil, pri svoji razlagi in se sklicuje na lastno skušnjo in opazovanje; da bi se pa resnica po možnosti dognala, smo se še enkrat obrnili do g. župnika Gerstunga in ga prosili, da se izjavi v tej zadevi. Gerstung nam piše: „Bilo bi le jako težko mogoče, jaz smatram to za izključeno, da bi večče, kakor to tako odločno trdi gospod Jehn, matico motile med njenim razvojem in povzročile, da bi obrnila glavo proti notranji steni. Jaz zopet imam stvarne vzroke, vsled katerih smatram to za nemogoče. — Vrhutega hočem sprožiti v svojem časopisu vprašanje, če je sploh kdaj kak čebelar to opazil, kar zatrjuje gospod Jehn“.

Naše opazovalnice.

Poročevalec Jos. Verbič.

Mesečni pregled za maj 1912.

Kraj	Učinek tehtanega panjů									Temperatura			Izletnih dni	Dni						
	Donos			Upad			Čist(a)			najvišja	najnižja	srednja mesečna		z dežjem	s snegom	s solncem			z vetrom	
	Mesečna tretjina						pre- bitok	po- raba	Najvišji donos							Dne	0	1/2		celi
	1	2	3	1	2	3														
Ljubljana	65	210	20	35	30	130	100	—	45	11 13	29	—1	16.5	30	12	—	9	6	16	16
Hirska Bistrica	—	10	—	20	20	50	—	80	10	13	26	4	14.6	23	11	—	7	16	8	21
Kranj	*	27	0	13	24	8	—	9	13	9	11
Podgorje pri Kamniku	55	45	70	45	40	80	5	—	35	22	30	—1	16.3	31	12	—	2	12	17	28
Rova pri Radomljah	140	90	—	55	145	265	—	235	60	6	26	—2	13.7	30	18	—	5	11	15	21
Struge pri Dobrepoljah	35	55	15	50	50	185	—	80	30	7	27	—4	12.9	29	14	—	18	1	12	18
Metlika	*	31	5	17	29	10	—	3	18	10	26
Strlac pri Šmarjeti (Dol.)	105	670	405	55	40	160	925	—	140	15	30	4	16.9	30	11	—	6	12	13	22
Brojnica pri Nabrežini	300	760	390	20	70	70	1130	—	120	19	32	10	20.4	31	13	—	3	3	25	15
Sv. Duh na Ostrem vrhu	—	90	—	20	90	90	—	110	40	12 13	28	0	15.5	30	12	—	2	23	6	.

„Učinek tehtanega panjů“ je naveden v *dkg.*

*) Panj ni bil na tehtnici.

Ljubljana. Letošnji maj je bil za čebelarja neugoden. Le ena opazovalna postaja na Kranjskem nam je poslala vsaj deloma zadovoljivo poročilo, vse druge so naznanile slabe uspehe. Cvetja je bilo dovolj, a veter in deževje sta opustošila medovnike, in čist donos je bil na mnogih krajih manjši od ničle. Razume se, da tudi rojev ni bilo mnogo. Panji so celo padali lakote in krmiti je bilo treba. V Ljubljani nam je v prvih dveh tretjinah mesca nekoliko pomagal divji kostanj, ki je letos medil še povoljno.

Hirska Bistrica. Ta mesec nam je v prvi polovici obetal, da bo vse popravil, kar je pokvaril april, žalibog je postal v drugi polovici enak svojemu predniku. Mraz in dež sta prevladovala. Tu in tam so začela ljudstva cepati gladu. Treba je bilo zopet zateči se k loncu in krmiti. Slabe pomladi pomnim, a take še ne! V Vipavi, kjer je bil del panjev čez zimo, je bila pomlad še neugodnejša. Prepeljali smo domu slabotna ljudstva brez zaloge.

Žnideršič.

Kranj. Teža panjů je ostala ves mesec enaka. Paše je bilo ravno toliko, da so se čebele vzdržavale. Konjedic.

Podgorje pri Kamniku. Maj je bil hladen, deževen in vetroven. Tehtnica je kazala upad, čeravno so čebele izletavale dan za dnevom. Vse je bilo v cvetju, pa nič medu. Ves mesec smo morali izdatno krmiti. Rojev (prvcev) je bilo malo, drugcev pa sploh nič. Čebele so izmetale preostale matice in rojenje opustile. Salath.

Rova pri Radomljah. V 1. in 2. tretjini mesca je bilo toliko prinosa, kolikor bi ga moral dati dober panj v enem dnevu, t. j. 2·3 kg. V zadnji tretjini pa je vsak dan deževalo in bilo je 2·65 kg upada. Rojenje je bilo pri večini čebelarjev slabo. Jaz sem zabranjeval roje s prestavljanjem zaleženih satov (kakor Žnideršič), z razširjevanjem vališča in z nastavki. 28. maja so imeli skoraj vsi panji trotovo vojsko. Opazil sem, da je bilo letos izredno veliko trotov. Pustil sem vsakemu panju precej prostora za izdelovanje trotovine, kljub temu so čebele še zgornji del, ki je bil namenjen za med, izpremenile v trotovino. Schmeidek.

Struge pri Dobropoljah. Kakor se kaže, bomo imeli zelo slabo letino. V tukajšnjem okolišu je glavna paša od srede maja do konca junija. Letos je pa dosedaj še ni bilo nič. Tehtani panj je celo izkazal 1·5 kg porabe. Ljudstva so tako oslabela, da na rojenje sploh misliti ni. Meglen.

Metlika. Nestanovitno, mrzlo aprilovo vreme je čebele tako zadržavalo v razvoju, da se še sedaj niso opomogle. O rojih nismo pred drugo polovico maja slišali ničesar. Naša želja je, da bi jih bilo malo, ker je paša prav revna. Barlé.

Strlac pri Šmarjeti. Mesec maj je bil polen raznovrstnega medunosnega cvetja. Cveteli so češminje, inkarnatka ter esparseta, ki jo je v okolici prav mnogo in zelo medu ob ugodnem vremenu. Žal, da so bile hladne noči, silni vetrovi in da je vsak dan nekoliko rosilo. Zgodilo se mi je, česar še ne pomnim, da do konca maja še nisem imel roja. V okolici jih je bilo tudi zelo malo. Fr. Gregorčič.

KRANJSKE PODRUŽNICE.

Iz Ljubnega. (Čebelarstvo predavanje). Dne 19. maja t. l. ob 3. uri popoldne je predaval predsednik slov. čebelarkega društva, g. Mate Hafner, c. kr. notar v Ljubljani, v Ljubnem na Gorenjskem. Razvijal je tele misli: Kranjska čebela je zaslovela po vsem svetu, ko je postavil slavni naš rojak Anton Janša v cesarskem vrtu Schönbrunn na Dunaju svoj čebelnjak in začel

v njem čebelariti z domačo kranjsko čebelo. Prednosti naše čebele so tako obče znane, da ni treba o njih govoriti. Dognano je nadalje, da se kakor pri človeku tako tudi pri vseh živalih podedujejo dobre in slabe lastnosti. To velja tudi za čebelo. Naša naloga je torej, da ohranimo naše čebelno pleme kolikor mogoče čisto, da ga pa vendar izkušamo med sabo izboljšati. Čebelar v dolini bo izboljšal svoje pleme, ako ga bo mešal s čebelami, ki so doma po višjih krajih, kjer se morajo preživljati z veliko večjim trudom, kakor njih sestre v dolini. Kajti te imajo navadno veliko lepše, lažje in prijetnejše življenje; ne primanjkuje jim dobre in tečne hrane, katero morejo dobiti brez posebnega truda. Ugodnejše se bo razvijalo naše čebelarstvo, ako začnemo namesto sive ajde sejati črno, ki je veliko bolj medunosna. Pripomniti je treba, da je črna ajda prav tako rodovitna in dobra kakor rjava; opešala pa je pri nas črna ajda zaradi tega, ker so ji premalo gnojili in se niso dovolj brigali za njeno izboljšanje s tem, da bi od časa do časa menjavali seme, kakor je to navada pri vseh žitih. Veliko kvaro dela našemu čebelarstvu gniloba. Naloga našega deželnega zbora je, da izda v tem oziru stroge zakone in brez ozira kaznuje tiste čebelarje, ki vsled svoje zanikrnosti onemogočujejo, da bi se zatrla gniloba, ta najnevarnejša čebelna bolezen. Treba bo pa še tudi, da deželni zbor sploh sklene natančne določbe in zakone glede raznih vprašanj v čebelarstvu, ki danes še niso rešena in ugotovljena. Cene našega medu se morajo dvigniti; mlekarska zadruga v Ljubljani bo vzela to stvar v roke in gledala na to, da bodo naši čebelarji drago prodajali med, nasprotno pa pri isti zadrugi za mal denar dobivali razno čebelarsko orodje. Izkušnja kaže, da naši stari kranjski panji niso posebno pripravi za čebelarjenje. Premajhni so, da bi se mogla čebela v njih tako razviti, kakor bi se rada. Vsak slovenski čebelar naj si torej preskrbi večje panjove, ki so jih po tujih krajih že splošno uvedli in na ta način zelo olajšali pa tudi povzdignili čebelarstvo. Imamo več takih panjov, ki se imenujejo po možeh, kateri so jih izumili. Slovensko čebelarsko društvo je tega mnenja, da je za naše razmere najboljši Albertijev panj, katerega je naš priznani čebelar Žnideršič še izpopolnil. Prednosti tega panjů so, da čebelar pri vsaki priliki lahko brez težave pregleda svoje čebele, da ima vališče in medišče ločeno, kar je posebno velikega pomena, in da je ta panj posebno pripraven za prevažanje; razume se, da more skrben čebelar v takem panju vzgojiti izvanredno bogata ljudstva, kar je pri kranjskih izključeno. Da se naše čebelarstvo povzdigne, ta namen bo imel tudi posebni čebelarski tečaj v Ljubljani. Vršil se bo meseca junija t. l.; natančnejši vspeh prinese prihodnji „Čebelar“; naloga slovenskih čebelarjev pa je, da se ga prav mnogoštevilno udeleže. — Po predavanju sta gg. Hafner in urednik Rojina praktično razkazovala in razlagala uredbo Albertijevega panjů. — Predavanje se je vršilo v prijazni vrtni lopi g. Cvenklja, p. d. Pezdicka v Ljubnem. Okrog nas je dehtelo in cvetelo sadno drevje po vrtu, in čebelice so šumele po njem. Mi pa smo poslušali zanimiva izvajanja predavatelja in se potem še marsikaj koristnega pomenili o čebelarstvu. Poleg domačinov se je udeležilo predavanja več čebelarjev z Brezj in z Dobrave. Tudi se je oglasilo nekaj novih udov.

M. P.

Čebelarska podružnica na Robu naznanja svojim članom, da znaša čisti dobiček srečolova pri Sv. Gregorju ob času poučnega predavanja dne 5. maja 18 K 69 h, vštévši znesek za metlo 1 K. Ga. soproga Lapajnetova je namreč dobila kot dobiček metlo, katera je po vsi sreči šla na dražbo. Metla je bila zdražena na 60 h in poleg tega je zdražiteljica gdč. šolska voditeljica Riglerjeva pridejala še 40 h kot dar podružnici. Hvala obema darovalkama! Da bi bila metla kos svoji nalogi do skrajnosti Hvala vsem čebelarjem, ki so darovali dobitke in našemu članu g. A. Ogrincu, ki je vodil srečolov.

J. Zakrajšek, blagajnik.

Čebelarska podružnica na Robu je priredila kakor vsako leto tudi letos poučno predavanje o čebelarstvu. Tokrat smo se zbrali pri Sv. Gregorju k predavanju in sicer 5. maja. Podružnični predsednik pozdravi navzoče čebelarje in prijatelje čebelarstva s pohvalo na člane, ki bivajo v okolici Sv. Gregorja, ker ti so naprosili odbor, naj podružnica to leto priredi predavanje pri Sv. Gregorju. Posebna zasluga za to gre članu g. J. Adamiču iz Hojč.

Nato povzame besedo glavni predavatelj gosp. A. Lapajne, adjunkt na kmetijski šoli na Grmu. G. predavatelj nas je poučil o opravilih v čebelnjaku tekom enega leta. Prvo in glavno je, da čebelarimo — uspešno; imeti mora čebelar vsa čebelna ljudstva v svoji oblasti. Pri tem je gledati na to, da imam kolikor mogoče enakomerne čebelne družine v čebelnjaku. Tudi ne imej čebelarpremajhnih panjev; z večjimi panjovi dosežem manj rojev, a so ti močni; majhni roji so brez vrednosti. Tudi je rojem priskočiti na pomoč z medom, in če tega nimam, s sladkorjem. Zadnji je boljši kot včasih od medarja kupljeni med.

V drugcu in tretjercu je navadno več matic. Izberi jih, daj vsaki pest čebel — ni pa s tem rečeno, da jih ne smeš dati dve ali tri pesti — daj tej matici satnik z zalego in črez čas bodeš to dobro oplojeno matico lahko porabil za brezmatičen panj. Vsak čebelar ve, da za časa rojenja postane marsikateri roj ali izrojenc brezmatičen; čebelar mu lahko pomaga z matico, ako jo je na ta način vzgojil. Matice drugecv in tretjakov so najboljše; na dobrih maticah sloni vse čebelarstvo.

Kadar poneha paša, je treba zopet krmiti. Torej zopet stroški. Seveda, saj moraš tudi v drugo panogo kmetijstva vložiti kako glavnico. V čebelarstvo vlagamo le premalo glavnico. Vsak zahteva od čebelarstva le dohodke, o stroških noče ničesar vedeti.

Dogodi se tudi ropanje v čebelnjaku, ko poneha paša. To zabranimo, ako škropimo z vodo, v katero vlijem nekoliko melise, ki se dobi v lekarni. Pokazal pa nam je g. predavatelj za to prav priprosto pripravo, s katero razpršim to tekočino v roso in katero si vsak čebelar lahko kupi. Da pa spoznam jeli ropajo sosedove čebele, vzamem navadno omelo in poškropim spredaj nalahko panjove z vodo. Domače čebele se bodo takoj umaknile v panj; tako vem, da imam zunanje roparice.

Da pa moremo uspešno čebelariti je misliti na čebelarjenje s premakljivim delom. Nato smo si ogledali panj — kranjič s premakljivim delom, katerega je izdelal naš član g. J. Adamič iz Hojč. On tudi čebelari s takim panjem. G. predavatelj nam je omenil dobrote panju s premakljivim delom.

(Skoro večina naših članov že čebelarji v panjovih s premakljivim delom, in kolikor mi je znano, sta si člana A. Žužek iz Jakičevega in J. Zakrajšek iz Neredij zopet po svoje predelala kranjč. — Opomba pisca.)

Poleg tega je omenjal g. predavatelj tudi o čebelarjenju na med, ker nam prinaša več dohodkov in je torej zabranjevati roje. Razkazal nam je tudi nekaj orodja, katero si vsak čebelar lahko omisli.

Nato se je razvil prost razgovor in je g. predavatelj dajal pojasnila na razna vprašanja.

H koncu se podružnični predsednik zahvali zborovalcem za njih vstrajnost s pripombo, naj izkušajo nauke uporabljati pri svojem čebelarstvu.

Opomba: Bodi izrečena zahvala g. predavatelju za njegovo požrtvovalnost in trud, kakor tudi vsem čebelarjem in prijateljem čebelarstva, ki so se udeležili predavanja. Posebno pa zahvala čebelarjem za vse dobitke, ki so jih darovali za srečolov. Po predavanju bil je namreč tudi srečolov, katerega čisti dobiček se je stekel v podružnično blagajno.

Odšli smo s prijaznega grička Sv. Gregorja z novimi nadami in cilji, čeprav pa nam letošnje leto to upanje zelo, zelo podira. S. K.

Kamniška čebelarska podružnica. (Shod). Zelo lep shod je priredila Kamniška čebelarska podružnica dne 12. maja. Topot smo se zbrali na prijaznem hribčku nad Neveljsko cerkvijo, pri lepem uljnaku vnetega in naprednega čebelarja g. Jak. Virjenta. Krasno vreme in srečno izbran kraj sta pripomogla, da je bil shod tako mnogobrojno obiskan. Na shod je došel tudi zastopnik osrednjega društva gosp. H. Zirkelbach iz Ljubljane. Podružnični načelnik gospod Niko Sallath je v svojem nagovoru posebno mladini priporočal čebelarstvo kot sredstvo proti raznim nerednostim. Odposlanec osrednjega odbora, g. profesor Jos. Verbič nam je v svojem govoru povedal mnogo podučnega in zanimivega iz čebelarstva. Lepa hvala g. profesorju za njegov trud! Tudi se je med člane razdelilo potom srečkanja več čebelarskega orodja. Kot spomin na shod so se dali udeleženci slikati. — Omeniti je še, da je sl. Kamniška godba zabavala udeležence. Tajnik.

Podružnica v Košani priredi predavanje v nedeljo, dne 23. junija popoldne. Predaval bo zastopnik osrednjega društva g. M. Humek.

STAJERSKE PODRUZNICE.

Naznanilo. Priglasnice za razstavo „Slovenskega čebelarskega društva na Spodnjem Štajerskem“ so se začele razpošiljati in sicer v prvi vrsti podružnicam, pri katerih jih bodo podrejeni člani dobili. Podružnice, katere še letos niso poslale prispevkov osrednjemu društvu, so prošene, da iste dopošljejo, ker iz tega bode razvidno prvič koliko članov ima dotična podružnica, drugič pa, kar je glavna stvar, da še podružnica sploh živi, ker nekatere ne dajo nekaj časa že nobenega življenskega znamenja več od sebe.

Člani pa, kateri niso podrejeni nobeni podružnici, naj se blagovolijo oglasiti za priglasnice pri razstavljalnem odboru „Slovenskega čebelarskega društva za Spodnje Štajersko v Celju“ potom dopisnice.

Obenem s priglasnicami se pošljejo podružnicam društvene izkaznice (legitimacije), ki jih bodo posamezni predsedniki podružnic podpisali in po potrebi izpolnjene dali svojim članom. Te legitimacije bodo služile članom

prvič kot potrdilo, da so udnino vplačali, drugič pa kot legitimacije sploh da so člani, n. pr. pri nakupu društvenih mednih kozarcev pri tvrdki Franc Strupi v Celju, ker le člani jih bodo dobivali po znižani ceni. Legitimacij se pošlje podružnicam za več let in se naj torej tiste, ki se letos ne porabijo, shranijo za prihodnja leta. Leto, ime podružnice in ime člana se mora na legitimacijo vpisati. Odbor.

Poročilo o čebelarstem shodu na Ljubečni pri Celju. Na Vnebohodovo se je vršil na Ljubečni pri šolskem čebelnjaku dobro obiskan čebelarški shod, ki ga je priredilo spodnještajersko čebelarstvo društvo. Udeležilo se je shoda lepo število domačih, pa tudi oddaljenih čebelarjev. Znani strokovnjak — čebelarški potovalni učitelj gosp. Jurančič — je v svojem govoru naglaševal potrebo napredovanja v čebelarstvu, kajti kakor drugje, tako se mora tudi pri čebelarstvu dandanes drugače ravnati, kakor pa se je to v poprejšnjih časih godilo.

Naglaševal je potrebo močnih ljudstev, ker nam eno tako v istem času več nabere kot 2—3 slabiči; z močnim ljudstvom ima čebelar veselje, in mu obilno poplača vsakteri trud, medtem ko ima s slabiči le skrb, stroške in dostikrat še gmotno izgubo.

Za uspešno čebelarjenje je potreba panji s premakljivim satjem, ker le v takem panju zamore čebelar natanko opazovati in pregledovati napredovanje, oziroma nazadovanje svojih prijateljic, kar pa v starih panjih ni mogoče.

Nadalje je gospod govornik posebno poudarjal važnost spomladanske revizije panjev in omenil, da se pridnih živalic pri tem naj ne vznemirja po nepotrebnem. Vedno stikanje po panjih čebelam več škoduje kakor pa koristi, — čebelica je kakor priden delavec, kateri je nevoljen, če ga kdo pri delu moti.

Pri spomladanskem pregledanju se mora čebelar ozirati na množino strdi v panju, da čebelice ne bodo spomladi gladu trpele. Kjer je potreba, naj se pita v izdatni meri, vsaj $\frac{1}{2}$ —1 kg strdi se naj da v močan panj enkrat, da bodo imele potem hrane za nekaj dni v zalogi; z malm pitanjem po par žlic naenkrat, se čebelice le razburjajo. Za pitanje je najpripravnejše v jeseni shranjeno polno satovje. Pita se naj, kadar je potreba celo aprila in maja mesca, da, tudi poleti, kadar paša popolnoma preneha, in čebelice nimajo niti medu niti cvetnega prahu kje nabrati.

Pri reviziji se naj tudi pregleda stanje zalege in zmožnost matice; cvetni prah v vališču ovira razvoj zalege; satnike s pravilno zalego dajmo skupaj, one s cvetličnim prahom pa pomaknimo bolj na konec.

Trotarje je takoj združiti z drugimi zdravimi panji. Najboljšega trotarja se nikakor ne izplača zdraviti, o čemur je gospod predavatelj že sam poizkuse napravil.

O času rojenja imejmo vse pripravljeno. Ljudstvo se vsadi v snažen in dober panj, v katerega damo okvirje s snažnim starim satovjem ali pa z umetnim satjem. Slabi roji se naj združijo, ali pa se dajo starcu nazaj. Roje, kakor tudi starce je treba glede matičnosti v kratkem zopet pregledati in pomagati tam, kjer je potreba, kajti dostikrat se zgodi, da pride bodisi roj ali pa stavec ob matico.

Navzoči čebelarji so s pazljivostjo sledili izvajanjem gospoda Jurančiča ter so mu prav hvaležni za njegove nasvete. Bodi mu torej na tem mestu še enkrat izrečena najpristrčnejša hvala za njegovo požrtvovalnost v prid povzdige našega čebelarstva.

Karl Vizjak, nadučitelj.

Kongres vseslovenskih čebelarjev se vrši letos v Moskvi dne 21., 21. in 23. avgusta.

V. odborova seja

dne 23. maja 1912.

Poroča tajnik Hinko Zirkelbach.

1. Odbor sklene soglasno, da se priredi dvodnevni čebelarski tečaj dne 29. in 30. junija v Marijanišču.

2. Gospod Humek se poveri, da prevzame vodstvo tečaja in sestavi podrobni načrt do prihodnje seje, ki bo 10. junija.

3. Prošnji novomeške podružnice se naznanja, da je odbor z veseljem vzel na znanje vest o nameravanem čebelarskem tečaju, da pa v gmotnem oziru z ozirom na finančni položaj, žal, ne more storiti več, kakor da pripozna g. tajniku navadne dijete za predavanje v Prečni, Št. Petru in Stopičah. Podružnici se tudi pripomni, da odbor osrednjega društva ne bo več priporočal eksportnih panjev, marveč le Albertijeve panji za čebelarjenje na med in kranjčice normalne mere za čebelarstvo za kupčijo. Svetuje se tudi, da bi bilo umestno pri dvodnevem tečaju dne 16. in 17. junija na kmetijski šoli več predavateljev iz raznih vzrokov.

4. Predavanje v Metliki prevzame g. Lapajne, ki naj stopi v zvezo z g. Barletom glede ustanovitve tamkajšnje podružnice.

5. Podružnici v Šmarjeti se svetuje, naj se najprvo obrne za podporo na deželni odbor.

6. Odbor sklene soglasno, da se k vsakemu bodočemu predavanju v slučaju, da v dotičnem kraju nimajo še Albertijevega panjů, pošlje kompletni Albertijev panj s pritklinami.

7. Štajersko slov. čebelarsko društvo se opozori, da prosi za znižane cene na železnici ob priliki čebelarske razstave.

8. Sklene se, da gosp. Rojina do prihodnje seje sestavi besedilo za reklamne letake gledč pristnosti medu in voska in drugih svojstev.

9. Opis Albertijevega panjů v „Slov. Čebelarju“ se ponatisne v 1000 izvodih.

VI. odborova seja

dne 10. junija 1912.

1. Razgovor o čebelarskem tečaju v Marijanišču.

2. Prošnja poljanske podružnice poslana od c. kr. kmetijske družbe v presojo, se najtopleje priporoča.

3. Prošnji košanske podružnice za predavanje se ugodi.

4. Razno.

VII. odborova seja

dne 13. junija 1912.

Sestava progama za dvadnevni tečaj v Marijanišču.

Peta odborova seja

„Spod. Štajerskega čebelarskega društva“

dne 12. maja ob 2. uri popoldan v Narodnem Domu v Celju.

Navzoči: gg. Kurbus, Černej, Jošt, Jurančič, Levstik, Lukman, Mirnik, Sivka, Zdolšek.

1. Po daljšem razgovoru se sklene soglasno, da priredi društvo povodom svoje desetletnice definitivno in brez ozira na mogoče neugodno čebelarsko letino letos čebelarsko razstavo. Ta bode na vrtu g. Sušnika ali pa pri vili g. prof. Jošta v neposredni bližini Celja ter se slovesno otvori v nedeljo 15. septembra in zaključí 19. septembra z razdelitvijo daril in diplom.

2. Ta dan vrši se tudi občni zbor po sledečem vspredu:

a) pozdrav predsednika, b) dopisi, c) poročilo tajnika, d) poročilo blagajnika, e) volitve, f) slučajnosti in g) predavanje.

3. Razstavljalni odbor stopi v dogovor s priznanimi čebelarji ter jih naprosi, da prevzamejo aktualna predavanja na razstavi.

4. Isti preskrbi tudi plakate in vstopnice za razstavo, gosp. Levstik pa različne vzorce etiket za društvene steklenice.

5. Določijo se imena čebelarjev, kateri se naprosijo vstopiti v razsodišče.

6. Soglasno se sklene izreči g. državnemu in deželnemu poslancu dr. Ivanu Benkoviču zahvala za njegov trud, katerega je imel pri izposlovanju državne podpore za razstavo.

7. G. Zdolšek predlaga, da izda društvo še v teku leta 1912 legitimacije za posamezne ude čebelarskega društva, katere razdeli potem društveni blagajnik. Se sprejme.

Ko se še dovoli ustanovitev podružnice za Laško in okolico, sklene g. predsednik zborovanje ter določi prihodnjo sejo tekom mesca junija. Kraj in čas naznani pismenim potom.

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le **dvakrat v letu.**

Prodám 44 panjev močnih čebel v kranjskih. Nadalje prodám lepo malo posestvo v lepem kraju na Gorenjskem, obstoječe iz nove hiše z velikim vrtom, travnikov, njiv in gozdov. Redi se lahko 2 govedi in tri do štiri prašiče. Več se izve pri Josipu Rakovcu, vas Zgornja Dobrava h. št. 7, pošta Podnart, postaja Otoče, Gorenjsko. 2-1

4 kg prav lepega čistega voska po 3 K po poštnem povzetju prodá Francišek

Lovrenčič, Gočava pošta sv. Lenard Slovgorice, Štajersko. 2-1

2 čebelnjaka, 80 praznih navadnih kranjskih panjev in 3 škafe garantirano pristnega medu prodá Martin Proj, Zgornje Bitnje 51. pošta Stražišče pri Kranju. Cena po dogovoru. 2-1

Prodám **dva paviljona** za panjove dunajske društvene mere. Vsak ima po 8 panjev. Pirc Alojzij, Ravni 1, pošta Krško, Kranjsko. 2-1

Listnica uredništva.

Vso zaostalo tvarino priobčimo prihodnjic.

Vsled nesklepčnosti prvega občnega zbora, vršil se bode

II. OBČNI ZBOR

„Čebelarske zadruga v Ilirski Bistrici“

dne 23. junija 1912 ob 1. uri popoldne v istih prostorih in z istim dnevnim redom, kot se je imel vršiti prvi občni zbor.

FRANC UNGER, Spodnja Šiška,

ima naprodaj raznovrstne prazne panj kakor Preus, Gra-
venhorstov Bogenstulper, nemške normalne mere in kra-
:: njiče. Oddati ima tudi nekaj čebelarskega orodja. ::

Albertijeve panji

izdelani po Znider-
šičevem origina-
lu, opremljeni z 18
okvirji racionelne
mere, matično rešetko in drugimi pritiklinami, dalje remeljce za okvirje v vseh dimen-
zijah, blazine za Albertijeve panji in druge potrebščine izdeluje

Alojzij Trink, mizarstvo : s stroji :

v LJUBLJANI, Linhartova ulica št. 8.

Cena kompletnemu panju K 16.— pri večjem naročilu primeren popust. 6—6

Kranjska čebelarska zadruga v Ilirski Bistrici prodaja

trčan med

zajamčeno čist, v 5 kg dežicah po K 9.— franko, v 25 kg dežah po K 1'60 kilogram.

umetno satje

iz zajamčeno čistega voska, za vsako mero prirezano, kilogram po K 4'60, zaboječek s 3 1/2 kg vsebine za K 16.— poštne prosto.

Pri večjem odjemu znižane cene.

Svojim članom preskrbuje eksportne panji kot so opisani v I. številki predlanskega „Slov. Čebelarja“ s satniki in začetki iz umetnega satja po K 4.—

Iste z na žico vdelanimi sedmimi umetnimi sati po K 6'60.

Albertijeve panji kompletne kot so v lanskem „Slov. Čebelarju“ opisani po K 12.—. **Iste** z okvirnimi vrati po K 13.—.

Od svojih članov prevzema **svitel trčan med** po K 1'40, **polsvitel** po K 1'30, **poltemen** po K 1'20, **temen** in **ajdov** po K 1'10, **voščine** po K 1'10, **vosek** I. po K 3'20, II. po K 3'10, III. po K 3.— kilogram, vse franko Ilirska Bistrica.

Kdor hoče postati član zadruga mora plačati vsaj 2 K na račun deleža in poslati podpisano pristopno izjavo. 12—4

Udnina (2 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravištvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojnu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Mihael Rožanec. — Lastnik „Slovensko čebelarsko društvo“.

Tisk J. Blasnikova naslednikov v Ljubljani.